

1930 VIII/6 Papp

KISIPAROS

A Kecskeméti Ipartestület és az Ipartestületek kecskeméti körzetének hivatalos lapja.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben:		Vidékre:	
1 évre	8.- P	1 évre	10.- P
Negyed évre	2.- P	Negyed évre	1.50 P
Egyes szám ára 20 fillér.			
Megjelenik egyenlőre kéthetenként szombaton.			

Felölös szerkesztő **Vincze Mihály** ipartest. elnök
 Szerkesztő **dr. Szappanos Sándor** ipart. főjegyző
 Főmunkatárs
dr. Nagy Sándor ügyvéd, ipartestületi ügyész
 Munkatárs
Soós Imre kiskunfélegyházi ipartestületi titkár

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 az Ipartestület helyiségében, Kecskemét,
 III., Széchenyi-tér 7. szám.
 Telefon: 82. sz.
 Cikkok és közlemények szerdán délig, hirdetések
 legkésőbb szerdán estig küldendők be.

Követeljük a kézművesiparban az általános forgalmi és fényüzési adó megszüntetését!

Iparosok országos politikai pártja.

Bizonyára az egész ország iparosságának helyeslésével találkozik az a nagyfontosságú lépés, amelyre Papp József az Ipartestületek Országos Szövetségének elnöke határozta el magát, mikor kibontotta az iparosság országos politikai pártjának zászlóját.

Erre a lépésre tulajdonképpen már régen szükség lett volna, mert százszor bebizonyosodott tény, hogy akármilyen hatalmas számú és az állam életében fontos szerepet betöltő társadalmi osztály is csak játékszer a jó vagy balsors kezében politikai hatalom nélkül.

Megállapítja ezt az iparosság vezére is a párt megalakítására szóló felhívásában, mikor beismeri, hogy miniszterek és képviselők egész sorának számtalan és a leghatározottabban tett ígéretére, hogy az iparosság súlyos bajain segíteni fognak, ő maga csillapította a háborgó kedélyeket

évek óta és intette türelemre a sorsuk miatt méltán kesergő iparosokat, de most már látja, hogy minden ígéretben csalódott s a napról-napra rohamosabban pusztuló iparostársadalom végleg összetörik, ha minden további könyörgést és haszontalan reménykedést félre dobva sarkára nem áll és minden erejét összeszedve politikai téren nem szervezkedik.

Megállapíthatjuk, hogy akik hivatva vannak ebben a nehéz időben az iparosság megalázott és szegényé tett sorait irányítani, a politikai téren való szervezkedéssel helyes utra lépnek, mert csakis hatalommal lehet jobb belátásra bírni a hatalmasokat.

Az iparosok politikai pártjának életrehívásától azonban egyelőre ne várjunk komoly eredményt. A Magyarországon jelenleg érvényben levő választási rendszer iparosképviselő bejutását a parlamentbe még

akkor is lehetetlenné tenné, ha az egész ország többszázezer iparosa, mint egy ember állna a kibontott zászló alá.

Nincsen ugyanis olyan választókerület ezidőszerint az országban, ahol a szavazásra jogosult polgároknak több mint fele iparos lenne és így iparosjelölt a győzelem reményével alig indulhatna a választási harcba.

Ahhoz tehát, hogy az ország nagy iparostársadalma a törvényhozásban képviselőkhöz jusson, feltétlenül szükséges volna az arányos választási rendszer, a lajstromos és titkos választás behozatala. Ilyen módon tudvalevőleg az egész ország területén nyert szavazatok arányában küldik be az országgyűlésbe képviselőiket a pártok.

Ennek az egyedül igazságos választási rendszernek a behozataláért az iparosság hivatott vezéreinek annál inkább fel kell venni a harcot, mert hiszen a

Férfi és nőruhák tisztítását és festését modernül berendezett selyem, kelmefestő és vegytisztító üzemenben a kor igényeinek megfelelő hozzáértéssel és felelősség mellett vállalja; gyorsan és pontosan végzi.

SZABÓ IMRE

selyem-, kelmefestő és vegytisztító.
 V., Klapka-utca 5. sz. Cifrapalota mellett.
 Vidékieknek, gyászruhák, s egyéb postamunkák soron kívül készülnek.

545

legtekintélyesebb magyar közéleti férfiak megállapítása szerint sem nevezhető a most érvényben levő választói jog olyannak, ami alkalmas volna a vélemények szabad megnyilvánulása alapján komoly választásra.

S. I.

Felhívás az ország egész Iparosságához!

Papp József, az Iposz elnöke körlevele.

Kedves Iparostársaim! Az ebben az esztendőben tartott körzeti nagygyűléseken — amikor Ti a legnagyobb elkeseredés hangján tárgyalátok az ország iparosságának nyomorúságos helyzetét — én nyugalomra intettek benneteket és arra kértelek, legyetek még egy kis türellemmel, mert illetékes helyről ígéreteket kaptam, hogy az ország iparosságának égetően sürgős ügyeit a Kormány és a Képviselőház még a törvényhozás nyári szünete előtt el fogja intézni és így nehéz sorsunkon — ha százszázalékig nem is — de segíteni fognak.

Megígérték ezt nemcsak az ügyeink iránt érdeklődő országgyűlési képviselők, hanem maguk az illetékes miniszterek is, különösen a kereskedelemügyi Miniszter Úr, aki székfoglalója alkalmával bejelentette, hogy az ország első iparosa és Kereskedője kíván lenni. Nagy reményekkel voltam eltelve és egész biztosra vettem, hogy évek óta hiába szorgalmazott ügyeink végre elintézését fognak nyerni. Annál inkább bíztam ebben az elintézésben, mert a Szegedi Kongresszus határozata alapján sikerült az iparosbékét is megteremteni.

Sajnos, ismét csalatkoztam, mert ügyeink érdembeli elintézésében ismét nem történt semmi, az ígéret csak ígéret maradt. Pedig én vezérkarommal egy pillanatig sem szüntem meg az ügyeket sürgetni. Nem volt nap, hogy az illetékesek előtt fel ne tártuk volna az ország iparosságának nehéz sorsát; felhasználtunk minden módot és alkalmat arra, hogy az általatok is ismert memorandumban foglalt kívánságainkat úgy a képviselőkkel, mint a Kormány tagjaival megismertessük; tárgyalunk órákon át, ankéztünk, deputációztunk, emlékiratokat szer-

kesztettünk: szóval mindent megtettünk, hogy az iparosság jogos kívánságait valahára valóra válthassuk és ezt az értékes magyar társadalmi osztályt a végpusztulástól megmenthessük.

Amikor mindezeket őszintén bejelentem Nektek, a legnagyobb sajnálattal kell kijelentenem azt is, hogy sem a Képviselő urakkal, sem a minisztériumokkal nem tudtunk elérni semmit sem, ami a kisiparosság nyomorúságos helyzetén javított volna — és én nemcsak csalódottnak, de egyenesen megtévesztettnek érzem magam és velem együtt az ország iparossága, mert ismét csak ígéreteket kaptam.

Amikor a körzeti gyűlésben Benneteket nyugalomra intettek, egyben ígéretet tettem, hogyha a képviselőktől és a miniszterektől kapott ígéret a nyári szünidő előtt valóra nem válnak, úgy én fogom Nektek megmondani, hogy mit kell tennünk!

Mivel ismét csalatkoztunk, ígéretet beváltva, most már én kérek Benneteket a cselekvésre! Ne könyörögjünk tovább, ne beszédekkel és egymás ámitásával iparkodjunk elintézni ügyünket, hanem egységbe tömörülve lépünk a tettek mezejére!

Meggyőződésem az, hogy további szép szavakkal, újabb és újabb könyörgésekkel céljainkat elérni nem fogjuk, pedig háromszázezer önálló iparos és azok segédeinek, tanoncainak és családtagjainak existenciájáról van szó. Ennek a milliónyi tömegnek a hatalmas erejére támaszkodva kell kivivnunk azt a helyzetet, hogy becsületes munkánk után szerény megélhetést biztosíthassunk úgy családtagjaink, mint munkásainknak.

Kívánságainknak teljesülniök kell, mert azok becsületesek, hazafiasak. Mi más társadalmi osztályok rovására nem törekszünk, magának a Kormánynak sem akarunk terhét lenni, de nem engedhetjük meg, hogy a háromszázezer önálló kls-exisztenciát számláló értékes iparostársadalom a Kormány és az illetékes tényezők közönye révén megsemmisüljön, öngyilkossá legyen, hazájából kivándoroljon, vagy közönséges napszámos munkából iparkodjék fenntartani magát és családját — mert ez a proletáriátushoz vezet, az elégedetlenkedők tábort növeli és szaporítja azoknak az eltevélyedettek soraikat, akik nem az őseink által hagyományozott hazafias és vallásos életet iparkodnak élni, hanem a nemzetközi és kom-

munista elvek alapján iparkodnak amúgyis tönkretett országunkat megsemmisíteni.

Ha már a komoly helyről kapott ígéret után is annyiszor csalatkoztunk, mi tehát a teendő?

Saját hatalmas erőnkre támaszkodva, meg kell szervezni magunkat az egész ország területén politikailag: ezért a mai napon zászlót bontok és pedig az ország iparosságának egyesítésére, az

országos iparospárt

zászlaját veszem kezembe és az a kérésem Hozzátok, hogy e zászló alá tömörüljétek. Jőjjetek bizalommal és legyetek az eljövendő harcban katonáim, ígéretet teszek arra, hogy zászlótokat el nem hagyom és annak oltalma alatt a Ti kívánságtok szerint addig dolgozom, amíg az ország kisiparosságát ebből a nyomorúságos helyzetből ki nem emeljük. Ne hagyjuk elveszni ezt a derék, hazafias tábort, ne legyünk gyáva, megalkuvó népei szerencsétlen Hazánknak!

Bizom a magyar iparosságban, hogy becsületes törekvésben nem fog magamra hagyni, hanem, mint eddig, ezentúl is bizalommal és szeretettel tömörül körém, s hatalmas táborával engem is hatalmassá tesz, hogy érettük cselekedni tudjak.

Ha valaki ismeri az ország iparosságának ma már tűrhetetlen helyzetét, én bizonyára ismerem, mert sem időt, sem pénzt, sem fáradságot, sőt egészségemet sem sajnálva, felkerestem a legkisebb helyen is iparostársaimat és közvetlenül győzöttem meg nyomorúságos helyzetükről; épp ezért veszek bátorságot arra, hogy azt a zászlót, amelyet az ország iparosságának politikai megszerzésére és ezen keresztül gazdasági jobblétének megteremtésére bontottam, kezemben tartsam. Szívesen vállalom a politikai megszervezés zászlóartóságát, mert erős a hitem, hogy ez az egyetlen út, amelyre az ország iparosságának rá kell térni, ha eredményt akar elérni.

Elgondolásom szerint az ország iparosságának politikai megszerzése olyképpen lenne keresztülviendő, hogy alakítandó volna egy Országos Iparos Párt, amely pártban nemcsak iparosok, hanem azok az iparosbarátok is helyet foglalnának, akik eddig is szeretettel és megértéssel jöttek az iparosság segítségére.

Az Országos Iparos Párt központja Budapesten lenne, de ezenkívül

Budapest részére minden kerületben fel lenne állítva egy-egy kerületi pártvezetőség, amely vezetőséget az abban a kerületben lakó iparosok választanák. Az ország különböző részeiben, ott, ahol legalább 200 iparos van, helyi pártvezetőség alakulna, ezt a helyi pártvezetőséget is az ottani iparosság választaná.

Ugy a budapesti kerületi pártvezetőségek, mint a vidéki pártvezetőségek az egységes alapszabály alapján az országos pártvezetőség (központ) irányítása mellett működnek.

Az a tervem, hogy ezt az igen fontos ügyet a foló évi augusztus hó 17-én Orosházán tartandó Kongresszuson már megtárgyaljuk, ott az Országos Iparos párt vezetőségét megválasszuk, alapszabályainkat letárgyaljuk: egyszóval rendjén megalkuljunk. Ezért arra kérlek Benneteket, hogy ezt a felhívásomat fogadjátok jóakarattal. Ne válassza most szét az iparost az, hogy tagja-e az Iposznak vagy más szövetségnek, azt tekintse, hogy ő is iparos és így saját egzisztenciális érdekében hozzá kell járulnia a saját boldogulásának istápolására szolgáló intézményhez.

Tudom nagyon jól, hogy az ország iparossága nem szervezkedést vár; tudom, hogy ki van már teljesen merülve, le van szegényedve, nincs munkája, nincs kenyere s ez volna az első teendő, hogy ehhez juttassuk őket, mert ha már holnap jutnának hozzá, akkor is késő volna; de mindezek dacára sem tudok más kivezető utat találni, mint a fent vázoltakat, mert hiába kértünk, könyörögtünk éveken át, még csak meg sem hallgattak bennünket; bárcsak 2—3 évvel ezelőtt tettem volna meg ezt a lépést, amit most teszek meg, azóta már más lenne a helyzet. Mindaddig, míg sorainkból nem fogunk a törvényhozásba képviselőket beküldeni tudni, akik azután kívánóságainkat úgy adják elő, ahogy azt az iparosok érdekei kívánják, addig ne várjunk semmi javulást.

Fel is hagyok már az ügy fontosságának a fejtegetésével, hisz azt jobban tudjátok Ti, mint bárki, hogy a magyar iparosság azért jutott ebbe a keserves sorba, mert nem törődött önmagával és érdekeivel. Ha jött a választás, sohasem törődött azzal, hogy az iparosságnak is legyen képviselője az országgyűlésben, megelégedett azzal, hogy a képviselőjelölt úr meglátogatta, megveregette a vállát, esetleg még korteséül is meg-

nyerte, felültette a bakra és ment a jelölt úr érdekében korteskedni; meg is választották a jelölt urat, mert hát szolgabíró, ügyvéd, bankár, vagy nagybirtokos volt és ezzel el volt intézve öt évre az ügy. Mert tisztelet a kivételnek, ezek az urak, mint ahogyan a helyzetünk is igazolja, nem igen törődnek a mi ügyeinkkel, mert nem is értettek hozzá; az iparosság szervezetlenségét látva, elégnék tartották azt, hogy ígéreteket tettek akkor, amikor választották őket. Az igazság érdekében meg kell említenem, hogy volt egy pár országgyűlési képviselőnk, akik mindenkor a legnagyobb odaadással és megértéssel szegődtek ügyeink elintézéséhez, sajnos, azonban kevesen és gyengék voltak ahhoz, hogy kívánóságainkat valóra is válthassák.

Igen sok mondanivalóm volna még, hogy meggyőzzelek Benneteket arról, hogy nekünk feltétlenül meg kell alakitanunk az „Országos Iparos Párt”-ot, de az augusztus hó 17-én tartandó gyűlésünkön még el fogom azt Nektek mondani. Csak arra kérlek Benneteket, hogy meggondoltan és gyorsan határozzatok és állásfoglalástokat közöljék velem azonnal.

Iparostársi meleg szeretettel köszönt Mindnyájatokat: Budapesten, 1930. július hó 19-én

Papp József
az Iposz elnöke.

Iparosságunk vezetői a felhívás kézhezvétele után azonnal értekezletre gyűltek egybe s elhatározták, hogy Papp József zászlóbontását helyesnek tartják, s ahhoz szívvel lélekkel csatlakoznak.

Küszöbön áll a kisipari hitel folyósítása.

Talán végre valahára a héten mégis teljesül iparosságunk egyik legegésőbb vágya: megkezdik a kisipari hitel folyósítását. Mint ismeretes lapunk olvasói előtt, a minisztertanács az elmúlt héten hozzájárult a 10 millió pengős kisipari hitel folyósításához, amely összegből 2 milliót a fővárosi iparosság kap a Budapesti Kisipari Hitelintézet útján, a többi 80 százalékot az IOKSz hivatott szétosztani a vidék kisiparossága között.

Ipartestületünk az utóbbi időben a Kecskeméti Ipari Hitelszövetkezet vezetőségével karöltve minden tőle telhetőt elkövetett, hogy a kecske-

méti körzetre eső részt — számításunk szerint 500.000 pengőt — a Hitelszövetkezet útján *közvetlenül* kapja a környék iparossága, a felterjesztések és kérelmek egymást érték ez irányban, de — sajnos — még nem tudunk biztatót mondani. Pedig összehasonlíthatatlanul kellemebb és egyszerűbb volna, ha nem Budapesten, hanem idehaza intézhetné el minden iparostársunk az igénylés körülményes részleteit.

Tervek merültek fel olyan irányban is, hogy ezt a 10 millió pengős hitelkeretet esetleg *visszszámolási hitel* alakjában megsokszorozzák, hogy még több igénylőt kielégíthessenek. Ez a megoldás a Pénzügyi Központ útján lenne megvalósítható.

A kölcsön kamatlábát a kormány hét és fél százalékban állapította meg, s a feltételeket remélhetőleg lapunk legközelebbi számában közölni tudjuk.

A kontár.

A Kecskeméti Uri és Nőifodrász Szakosztály rendkívüli taggyűlésén foglalkozott a mindjobban elharapódzott kontárkérdéssel és ezúton is felhívja Kecskemét iparosságának, valamint az Iparos Mansznak figyelmét a szakmát rontó nem kívánatos elemekre és arra kéri őket, hogy a jövőben ne adjanak munkaalalmat ezeknek mindaddig, amíg iparigazolványt nem váltanak és a közterhek viseléséből nem veszik ki részüket. A szakosztály ülésen elhangzott panaszok alapján arra a meggyőződésre jutott a szakosztály vezetősége, hogy a jogosulatlan iparúzókat az önálló iparosság termeli ki, ugyanakkor, amikor a legerélyesebb harcot hirdeti a kontárkodás megrendszabályozására.

A kontárok kiirtására törekszik az Uri és Nőifodrász Szakosztály éppen ezért a szépen fejlődő szakma megbecsülése érdekében is indítatva érezte magát e fölhívás közzétételére és reméli, hogy Kecskemét józanul gondolkozó iparostársadalma velük együtt érezve összefog és egyszersmindenkorra megszabadul a közterhek alól kibúvó kontároktól.

! KISIPAROSBAN !
! HIRDESSEN !

HIREK

— **Iparosérdekű indítványok és felterjesztések.** Kiskunfélegyházi körzeti gyűlésünk határozati javaslatát a közterhek enyhítéséről és az OTI átszervezéséről eljuttattuk az illetékes kormányzati ágakhoz. — Itt említjük meg, hogy az építkezési és zsibárúskodásról szóló szabályrendelet módosítása, valamint a házadó csökkentése tárgyában a th. közgyűlés elé beadott indítványainkat egyhangúlag magáévá tette a közgyűlés.

— **A Nagykőrösi Ipartestület körzetünkhöz csatlakozott.** Az eddigelé Cegléd körzetéhez tartozott Nagykőrösi Ipartestület az Iposz útján bejelentette körzetünkhöz való csatlakozását. — Amidőn az örömteljes hírt lapunk olvasóival közöljük, egyúttal bejelentjük azt is, hogy legközelebbi körzeti gyűlésünk szeptember 7-én — a Nagykőrösi Gazdasági Kiállítással egyidőben — Nagykőrösön lesz.

— **Az iparostanonciskola az Ókollégiumban lesz.** A régi reáliskola lebontásával kapcsolatban bizonyára érdeklő iparosságunkat a tanonciskola jövője. Biztos forrásból nyert értesüléseink szerint az oktatás a következő tanévben az Ókollégium épületében lesz, ahol a szükséges egyéb helyiségeken kívül 20, — szükség esetén 22—23 tanterem fog az oktatás rendelkezésére állani.

— **Petició alatt a kamarai elnökválasztás.** A kamarai elnökválasztás ellen értesülésünk szerint petíciót adott Tóth Béla kiskunfélegyházi kamarai tag; úgyszintén orvoslásért fordultak a választás miatt a kereskedelemügyi miniszter úrhoz Eber Antal hívei is. — A miniszteri döntést iparosságunk értő kíváncsisággal várja.

— **Az izzási országos állat és kirakodó vásár,** a község előjáróságától vett hivatalos értesülésünk szerint, augusztus 11-én, hétfőn lesz.

— **A fagyaltos üzletek zárórája.** A kereskedelemügyi miniszter úr rendeletet adott ki, mely szerint azok az üzletek, amelyekben a cukrászipar körébe eső termékek közül csupán fagyaltot árúsítanak, nem tekinthetők cukrászdáknak, s így zárórájuk nem a cukrászdák, hanem a cukorka- és élelmiszer árúsításával foglalkozó üzletek után igazodik.

Nagy Sándor Egy sokat küzdött és szenvedett, de mindenkor szorgalmasan munkálkodó iparostársunk költözött el két héttel ezelőtt soraink közül. Néhai Nagy Sándor fér-fiszabó-mester a régi céhbéli hagyományokon haladva messze külföldön tökéletesítette magát iparában, s gazdag tudással kezdte szülővárosában önálló életpályáját, iparostársainak mindig csak tekintélyt és elismerést szerezve. Az utóbbi években sokat betegeskedett, de halála így is általános részvétet keltett nemcsak a gyászoló családban és tekintélyes rokonság körében, hanem barátai, tisztelői táborában is. — Az elhunytban Csikay Lajos, ipartestületünk alelnöke, sógorát gyászolja.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A kecskeméti m. kir. pénzügyigazgatósági kirendeltség nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet

NAGYKÖRÖSÖN emelendő m. kir. adóhivatali épület összes — a vonatkozó tervekben feltüntetett és az ajánlati költségvetésben körülírt — munkálatainak elvégzésére.

Ajánlat úgy az összes munkálatokra, mint az egyes munkanemekre külön-külön is tehető. Az ajánlatok szabályszerűen lepecsételve legkésőbb 1930. évi augusztus hó 14-én délelőtt 11 óráig nyújtandók be zárt borítékban a kecskeméti m. kir. pénzügyigazgatósági kirendeltségnél, ahol azok ugyanazon napon déli 12 órakor nyilvánosan felbontatnak. A boríték a következő felirattal látandó el: „Ajánlat a nagykőrösi m. kir. adóhivatal építési munkálataira.”

A kiírási művelet és a tervek dr. Lux Kálmán műépítész, művezető irodájában (Budapest, X. ker., Szabóky-u. 40. alatt) valamint a kecskeméti m. kir. pénzügyigazgatósági kirendeltségnél a hivatalos órákon belül, azaz 8—14 óráig betekinthetők, illetve megszerezhetők.

Kecskemét, 1930. évi július hó 21-én.

M. kir.

Pénzügyigazgatósági kirendeltség.

— **Országos vendéglős és korcsmáros kongresszus Esztergomban.** Az ország összes vendéglős és korcsmáros iparostársulatai és szakosztályai aug. 27-én országos kongresszust tartanak Esztergomban, amelyen a gazdasági helyzettel összefüggő szakmabeli sérelmeket és egyéb ügyeket tárgyalják meg.

Dr. Nagy Sándor ügyvéd, a kecskeméti ipartestület ügyésze irodáját V., Rákóczi-ut 17—19. szám alá, az új városi bérházba helyezte át. Bejárat a nagyállomás felől, Vak Bottyán-utcai kapun. Iroda I., 6. sz. a. Ipartestületi tagoknak minden hétköznapi d. u. 4—6-ig rendelkezésre áll.

Laptulajdonos: **A Kecskeméti Ipartestület.**
Felelős kiadó: **Vincze Mihály** ipartest. elnök.

FESTÉKTÖRŐ GÉPET
KERES MEGVÉTELRE
„KEGYELET“
TEMETKEZESIVÁLLALAT

Kiadó

az IPAROS OTTHON épületében
2 garcon lakásnak alkalmas szoba
és egy felpince helyiség. Értekezni
lehet az Ipartestület hivatalos helyiségében.

ASZTALOS-MŰHELY
ÁTHELYEZÉS!

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt iparostársaimat, hogy asztalos-műhelyemet VII., Magyar-u. 13. szám alól

VII., HOROG-UTCA 8 SZÁM

alá (Munkásegylet mellé) saját házamba helyeztem át, s kérem továbbra is szíves pártfogásukat. Tisztelettel:

Virágh József
asztalos-mester.